

DLÁTEM A PALICÍ...DÍLNA MAGMÉ

Autor, foto / Magdalena Mězlová

Povězte něco málo o řemesle řezbářském. Jak jste se k němu sama dostala?

Řezbářství je starodávné řemeslo, které člověka provází již od počátků jeho existence, a v proměnách věků a kultur se v něm zrcadlí vývoj celého lidského bytí. Dřevo je přírodní a po staletí snadno dostupný materiál. V přímém kontaktu se dřevem člověk při jeho opracování velmi obohacuje veškeré své smysly. Řezbářské řemeslo jsem prvně začala zkoušet již v dětství, a to asi od 12 let. Moje maminka sama prošla řezbářskou školou a sochařstvím, a tak mě a mou sestru začala učit základní řezbářské dovednosti s dlátý. Záměrně nám do začátku dala dřevo ne příliš řezbářsky vhodné - pamatuji si, že nám na poprvé dala štípací a špatně opracovatelnou borovici a trénovaly jsme různé obloučky, důlky a nápisy. Bylo to náročné, ale později to díky tomu do lipového tvárného dřeva potom šlo již bez problémů. Ale přiznám se, že mě málem ta štípací borovice od řezbářství odradila. Řezbářství jsem se pak věnovala na střední umělecké průmyslovce, kde je přímo obor řezbářství a sochařství. Měli jsme výborné profesory profesionály a panovala tam příjemná atmosféra, a tak ráda na studia, která jsem absolvovala společně se svou sestrou – dvojčetem, vzpomínám. Na vysoké škole AVU jsem se věnovala již více klasickému figurálnímu sochařství a k mým oblíbeným materiálům přibýlo i opracování kamene - kamenosochařství.

Jaké dřevo se na co nejlépe hodí a jak je třeba si ho připravit?

Pro řezbáře je všeobecně nejvhodnější lipové dřevo, ale vždy záleží na tom, co plánujete vyřezávat. Pokud se rozhodnete pracovat na hlavičce loutky nebo třeba na betlémové figurce, určitě je nejlepší zvolit si právě lipové dřevo. Pokud se budete chtít pustit do vyřezávání nádob, perníkových forem a podobných užitkových předmětů, je vhodnější dřevo tvrdší, odolnější, např. ovocné. Jiný materiál si rovněž navolíte na zahradní plastiku, která má odolávat povětrnostním vlivům, např. dřevo akátové nebo dubové apod. Vždy je dobré nejprve zvážit vlastnosti jednotlivých dřevin, promyslet, zda se jedná o dřevo tvrdé či měkké, zda upřednostníme výraznější kresbu materiálu, nebo se spokojíme se dřevem nevýrazným, ale lépe opracovatelným a podobně. Každé dřevo potřebuje přípravu předem, nestačí si domů přinést čerstvě poražený kus kmene, čím déle dřevo vysychá, tím je menší pravděpodobnost, že popraská. O lípě se říká, že je to minimálně 3 roky. Postupy, jak dřevo sušit, jsou různé a u různých dřevin se liší, např. krásné ovocné dřevo je velice náročné na sušení, a pokud ho co nejdříve nerozřežete na prkna či na fošny nebo alespoň na podélné poloviny a nezpomalíte jeho sesychání zatřením čelních krajů neprodyšným nátěrem, téměř vždy popraská a těžko ho následně využijete.

Jaké nástroje řezbář ke své práci potřebuje?

Základním nářadím řezbáře jsou dláta. Do začátku jich není potřeba mnoho - bohatě si vystačíte s cca 7 ks dlát, ale je potřeba navolit si takové profily, aby odpovídaly nejlépe druhu tvorby, na který se plánujete nejlépe zaměřit. Dále budete potřebovat řezbářský ponk – hoblici, paličku a brousky různých zrnitostí, aby dláta byla vždy perfektně nabroušená k práci.

Co všechno zájemcům nabízíte za kurzy, je to kurz pro každého?

Řezbářské kurzy Magmé probíhají v dílně v budově ZŠ Kořenského 10, v Praze 5 na Smíchově. Kurzy řezbářství nabízíme jak pravidelné, tak i intenzivní víkendové. Pravidelné kurzy probíhají ve dvou cyklech (v létě a na podzim). Je možné si kdykoli zvolit variantu týdenní na 1,5 hodiny a nebo čtrnáctidenní variantu na 3 hodiny. Víkendové jednorázové kurzy (v rozsahu 20 hodin) lákají také i mimopražské účastníky a často bývají netradičním dárkem, jelikož vystavujeme na požádání dárkový poukaz, který máme připravený v krásné, graficky zajímavé formě. Jelikož se obliba řemesel vrací a řezbářských nadšenců postupně stále přibývá, místa v kurzech se rychle plní, a tak doporučujeme si co nejdříve místa zarezervovat. Naše kurzy jsou určeny pro kohokoli, kdo má chuť si práci se dřevem vyzkoušet, jak pro úplné začátečníky, tak rovněž i pro již pokročilé řezbáře, nehledě na stáří či pohlaví. U dětí doporučuji začít cca od 12 let. Ke každému je přistupováno individuálně. Každý rozvíjí své schopnosti postupně, vlastním tempem v příjemném prostředí a kolektivu. Veškeré informace najdete na našich webových stránkách: www.rezbarstvi-kurzy.cz.

Co je výstupem z takového odpoledního nebo víkendového kurzu?

Na pravidelných i víkendových kurzech si každý stihne vyrobit buď několik drobnějších prací (máme k dispozici různé materiály) nebo jeden složitější propracovanější rozměrnější výrobek. Během kurzů je rovněž možné se seznámit s technikou broušení dlát, probíráme také rozlišení a určování řezbářsky vhodných dřevin, na konkrétních příkladech si ukazujeme různé povrchové úpravy a techniky opracování.

Krásně vypadají linorytová razítka, to se zájemci u vás také mohou naučit?

Ano, nabízíme samostatný kurz zabývající se výrobou osobních linorytových razítek. Kurz trvá 3,5 hodiny a každý si na něm vytvoří cca 3 ks linorytových razítek. Vyzkoušíte si také, jaké rýtko na co použít, jak razítka ošetřovat, jak tisknout, jaké barvy k tisku použít a mnoho dalších užitečných informací.

Co tvoříte osobně nejraději a jaká část práce je nejzábavnější?

Nejraději tvořím různá fantastní podivná zvířátka, ať v plastické či reliéfní formě. Nejzábavnější část práce je určitě vymýšlení prvotního motivu a také závěrečná povrchová úprava - moření, barvení, napouštění olejem apod.

Co je pro vás největší relax?

Budete se divit, ale je to práce s dlátkem v ruce, nepotřebuji tvořit něco konkrétního, stačí něco úplně maličkého... U ničeho jiného si tak neodpočinu, jako při samotném procesu vyřezávání. Tak třeba nedávno v dešti, naše děti si vedle mě v dílně spokojeně kreslily, a tak jsem si vzala z koše u kamínků do ruky na chvíli šerškové vykotlaný zbytek kmínku určeného na topení a bez jakéhokoli záměru jsem se dlátkem nechala chvíli vést tak, jak sám napovídal. A že toho nebylo málo... Šerškové dřevo nádherně opojně voní (překvapivě jinak než šerškové květy) a má krásnou výraznou fialovou kresbu kolem vnitřního jádra. A tak mě tato činnost odvedla do zvláštního světa, kde vás nic netrápí a nic neřešíte a přestáváte vnímat čas a cítíte se naplnění. Kmínek jsem zachránila, i když zatím nemá žádný konkrétní účel, vypíchla jsem jeho přirozenou pokroucenost, očistila ho od nevzhledné kůry a nechala vyniknout střídání vnitřní kresby jednotlivých letokruhů. Měnila jsem profily dlátek a používala různé tahy a dolíčky, změnil se k nepoznání. Teď bude čekat na polici, třeba mě někdy napadne, jak ho dále využít. Kdykoli mi na něj náhodně padnou oči, budu o něm přemýšlet a vrátím se znovu alespoň na okamžik do toho zvláštního opojného světa, který mi byl díky němu poodhalen.

KOLÍČKOVÝ VĚŠÁK

Autor, foto / redakce

MATERIÁL A POMŮCKY:

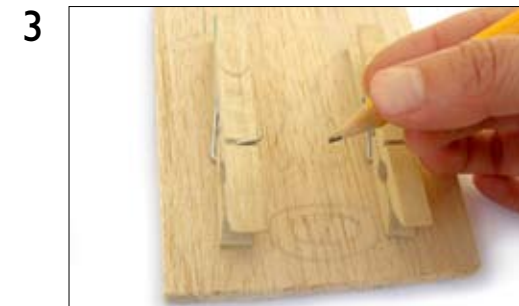
balza nebo překližka, pilka, smirkový papír, tužka, akvarelové nebo temperové barvy, štětec, dřevěné kolíčky, tavná pistole, lak ve spreji, oboustranná lepicí páska

1 Na výrobu věšáku na drobnosti použijeme balzové prkénko nebo překližku. Balzu lze řezat i obyčejným nožem s pilkou.

2 Uřízneme stejně velké čtvercové destičky. Hrany uhladíme jemným smirkovým papírem.

3 Tužkou si na dřevo i na kolíčky, které jsou součástí obrázku, nakreslíme obličej.

4 Akvarelovými nebo temperovými barvami pomalujeme destičku podle svého návrhu tužkou.

5 Kontury obtáhneme po zaschnutí černou barvou nebo tuší. Obličej lze vyzdobit i obtisky razítek nebo nalepením třpytek.

6 Pomalované kolíčky, které patří do obrázku, přilepíme tavnou pistolí nebo lepidlem Herkules.

7 Lepidlo necháme zaschnout. Ze zadní strany přilepíme kousek oboustranné lepicí pásky na připevnění na zeď.

8 Nakonec povrch věšáků opatříme vrstvou laku ve spreji nebo natřeme klasickým průhledným lakem na dřevo.

9 Drobné předměty upevníme do věšáku tak, že stiskneme nahoře kolíček a předmět uvnitř scvakneme.